

Erindringsglimt om vanskelige QSO'er og andre radioskrøner

Inspireret af Bøjes bagsideklumme i Radiotelegraf nr. 3, 2015 vågnede erindringer om vanskelige QSO'er og andre usædvanlige radiooplevelser.

I 1962, på en rejse fra Auckland, New Zealand til Honolulu, Hawaii, med gamle ARGENTINEAN REEFER/OZFG havde jeg forbindelse med Lyngbyradio på en position, hvor radiobølgerne blev modtaget både fra øst og fra vest. Men da vor position ikke helt præcis var antipoden, altså den diametralt modsatte side af jorden, var signalerne fra øst og vest ikke helt synkron. Der var en lille forskydning, der bevirkede, at de enkelte morsetegn lød, som om de var pakket ind i newzealandsk fåreuld. Så er det ikke nemt, at modtage noget på vanlig vis.

En meget erfaren kollega, Bent Pedersen, fortalte mig engang, da jeg var helt grøn og uerfaren, og deltog i et teknisk kursus på Vesterbrogade, at skulle jeg nogensinde komme i en sådan ekkosituation, skulle jeg morse langsomt og distinkt med ekstra lange ophold mellem tegnene. Så jeg morsede e k k o til kollegaen i den anden ende, og han fattede situationen med det samme, og morsede tilbage på samme måde. Det lykkedes at afvikle trafikken uden forsinkelser. Det var en speciel oplevelse, at kunne lægge i erfaringernes køjesæk.

Fra Stillehavet var det dengang ofte ret vanskeligt, at etablere forbindelse hjemover. Der var flere 'blinde steder', hvor det gjaldt om at finde det rette tidspunkt på døgnet. Det er en kendt sag, at radiobølger udbreder sig forskelligt øst-vest og nord-syd. Umiddelbart før ETA Honolulu førte jeg Auckland Radio/ZLD på 500 kHz QSA 5

Det styrker altid den faglige stolthed, når det lykkes at afvikle trafik under vanskelige forhold.

Nogle år senere, i 1964, lykkedes det at modtage en msg jeg faktisk ikke kunne høre. Jeg var da forhyret på skoleskibet DANMARK/OXDK, og vi var en route fra Kingston, Jamaica til Fort Lauderdale, Florida. I Yucatan Kanalen, farvandet mellem Mexico og Cuba, der er kendt for at være en problematisk position, havde jeg en QSO med Lyra, hvor QSA-en dalede helt ned på 0,01.

Så gælder det om at bevare koncentrationen. Til søs arbejdede jeg altid uden hovedtelefoner.

Udenomsstøj har aldrig generet mig, jeg har altid kunnet 'låse mig fast' på det signal, der var til mig.

Helge Skovgaard Hansen, en anden af fagets adelsmænd, fortalte engang, at det drejede sig om var, at den meddelelse du havde foran dig, blot skulle overføres til modtageren.

Når det var meget vanskeligt, kunne lidt telepati måske også hjælpe.

Jeg har også oplevet, at tankerne kunne gå på afveje under aftelegrafering af en msg, men hvis jeg lod være med at flytte øjnene fra telegrammet kunne hånden godt selv fortsætte, indtil jeg havde fundet koncentrationen igen.

I min fortid som revisor oplevede jeg noget tilsvarende. Når lange talkolonner skulle lægges sammen på den elektriske regnemaskine, behøvede hjernen ikke nødvendigvis at deltage. Lod jeg værre med at flytte øjnene fra talkolonnen arbejdede hånden videre. Nervebanen fra øjet til hånden var stærk nok til selv at løse opgaven.

Således blev det også for mig med morsesignaler efter nogle år i faget.

Og så har jeg oplevet et totalt radiodødt område. Det forekom på en rejse fra Buenos Aires til Valparaiso. To chilenske lodser var blevet fløjet til BA, og de startede først lodsningen, da vi gik ind i Magellan Strædet, og videre op gennem den chilenske skærgård. Det var en ubeskrivelig smuk sejllads.

Ca. 1 time før vi skulle passere det smalleste sted i skærgården, bad lodsens mig om hvert kvarter sende nogenlunde følgende på 500 kHz

cq cq cq de ozfg ozfg ozfg - ms argentinean reefer/ozfg will pass english narrow at xxxx hours gmt – ar - gru? k. Der kom ikke en lyd – nada.

English Narrow er så smalt, at man med lidt god vilje kan røre klippevæggene, der rejste sig tårnhøjt på begge sider. Her er der kun plads til en ad gangen. Roret skulle lægges hårdt styrbord, og umiddelbart efter hårdt bagbord, for at komme igennem.

Det var her lodserne viste, hvorfor de var med. Umiddelbart på den anden side af det smalle sted lå vraget af en forlist Skou-båd, der efter sigende skulle have haft levende får i lasten.

Jeg er ikke sikker på, at mine cq-er kom særligt langt ud i æteren. Der var ikke en lyd at høre på 500 eller noget andet sted. Der var ikke en eneste radiobølge, der kunne finde os i bunden af den dybe kløft.

Det var en stor lettelse, da jeg igen kunne høre de kendte prikker og streger.

sul 73

Preben Bukholt, 2481

Amk. S. Punkt

Magellanstrædet

English Narrow

<https://www.google.dk/maps/place/English+Narrows/@-48.913105,-74.9687673,9z/data=!3m1!4b1!4m2!3m1!1s0xbd980ad87fec5edb:0x95de84114a26efef>

